

FIGYELŐ

újságközlemény figyelő irodája
Budapest, XIV., Nürnberg-utca 42.
Telefon: 296—534

Lap: AUTO

Megjelent: 1951. JAN. 1

Bódék, fülkék a Lenin-körút és Podmaniczky-utca kereszteződésénél...

A belügyminiszter, valamint a közlekedés- és postaügyi miniszter által kibocsátott 2.500/1950/XII. I./B. M. számú rendelet (az új KRESz), mely a dolgozók életének és testi épségének biztosítása és a népvagyon fokozott védelme érdekében újból szabályozza a közutakon a közlekedés rendjét, a szabad kilátás biztosításáról szóló 5. §-ában széleskörű felhatalmazást ad a szabad kilátást zavaró létesítmények eltávolítására.

Fővárosunk útvonalainak biztonságát nagymértékben veszélyeztetik a felszabadulás előtt elhelyezett és a felszabadulás után rohamosan elszaporodott közlekedési létesítmények is.

A felszabadulás előtt — az akkori idők szellemének megfelelően — az arra illetékesek nem törődtek a dolgozó nép érdekeivel, s így elhanyagolták a közlekedés biztonságának ezt a fontos kérdését. Nem gondoskodtak megfelelően a hadirokkantokról, a kereset- és munkaképtelenekről és helyette a kapitalista erkölcsre és gondolkodásra jellemző intézkedéssel, az utcai árúállítás lehetőségét biztosították számukra. Ennek az eléggé el nem ítélt, alszociális in-

tézkedésnek eredményeként gombamódra lepték el a főváros legforgalmasabb útvonalaival és csomópontjait a legkülönbözőbb alakú és terjedelmű árúállítóbódék.

A KAPITALISTA SZELLEMEMLÉKEI

A kapitalista szabadverseny profitért folytatott öldöklő harcának egyik fontos fegyvere a hirdetés. A kapitalisták az egyre élesebbé váló küzdelem során igyekeztek is minden elképzelhető felületet felhasználni árujukat propagáló hirdetéseik elhelyezésére. Amikor pedig a rendelkezésre álló felületek nem bizonyultak elegendőnek, a töke hatalmas befolyása útján gondoskodtak új felületek képzéséről, új hirdetési lehetőségek kialakításáról. Ennek során százával kerültek az utcára a hirdető hengerek, világító oszlopok, „javvédő” rácsok, üveges vitrinek, padok stb. Elhelyezésüknél a döntő szempont — akárcsak az árúállító bódék elhelyezésénél — nem a közlekedés biztonsága, nem a dolgozók testi épségének megvédése volt, hanem az, hogy lehetőleg minél több ember ütközzön bele haladása közben, s így kényszerítve legyen rá felfigyelni. A népelnyomó rendszer

A forgalmat zavaró bódék és fülkék eltávolításával javul a közlekedés és szépül a főváros

hatóságai nem voltak tekintettel a közlekedés és a dolgozó nép érdekeire az egyéb, közcélú közterületi létesítmények elhelyezésénél sem. Így az utcai telefonfülkék, csatornaszellőztetők, lejárók, transzformátorházak, nyilvános illemhelyek, a villamosvasút indító-, jegyárúsitó-, lakatosbódéi, vállókezelőfülkéi, postaládák, szemét- és homoktárolóládák közlekedési, elsősorban pedig közlekedésbiztonsági szempontból a legtöbb esetben rendkívül kedvezőtlen helyre kerültek. Az utcai telefonfülkék például rendszerint az úttest szélén, utcasarok közelében állnak. Így amellett, hogy a szabad kilátást akadályozzák, veszélyeztetik a mellőlük az úttestre lépő gyalogost, az utcai zaj és a közvetlenül átvett rezgések, rázkódások miatt rendkívül nehéz, sőt elég gyakran lehetetlenné teszik a beszélgetést, tehát tulajdonképeni céljukat nem szolgálják.

A közterületi létesítmények a közlekedés akadályozása és veszélyeztetése mellett rendkívüli mértékben rontják Budapestet a városkép szempontjából is. Az egyébként sem elég széles utcákon valóságos hirdetőoszlop- és hengerfal válszítja el az úttestet a gyalogjárdától, a lépten-nyomon található árúállítóbódék pedig valóságos zsidó-plac jellegű kölcsönöznek a fővárosnak.

A KÖZTERÜLETI LÉTESÍTMÉNYEK VESZÉLYE

Nagybudapest világvárosossá fejlődése és közúti forgalmának rendkívüli megnövekedése, valamint a közterületi létesítmények miatt közvetve, vagy közvetlenül bekövetkezett balesetek száma követelődik előírja a közlekedést zavaró létesítmények fokozatos felszámolását. Ha számításba vesszük a forgalom emelkedésének jelenlegi ütemét — bár véleményünk szerint figyelemmel kell lenni ennek nagymértvű fokozódására — úgy a közterületi létesítmények nagy száma és a baleseti veszély szempontjából nem megfelelő elhelyezése rövidesen súlyos következmények előidézőjévé válhat.

A baleseti statisztika adatai tanúsítják, hogy a főváros bizonyos pontjain —

annak ellenére, hogy ott a forgalom semmivel sem sűrűbb egyéb helyek forgalmánál — egymás után rövid időközökben fordulnak elő balesetek. A balesetek kiértékelése legtöbbször arra utal, hogy ezeken a pontokon a szabad kilátást, sőt gyakran a forgalmi jelzéseket is takaró közterületi létesítmények a balesetek előidézésének főtenyezői.

Az árúállítóbódék hadirokkantak, vagy más okból keresetképtelenné lett személyek „szociális” megsegítését lennének hivatottak szolgálni. Azonban ez az úgynevezett szociális támogatás, amikor valamely keresetképtelen személy számára „megélhetést” biztosít, a bekövetkező balesetek folytán több munkaképes dolgozót juttathat kórházba, veheti el végleg az illető egyén munkaképességét, esetleg életét.

Fejlődésünk jelenlegi fokán már nem engedhetjük meg, hogy a közterületi létesítmények bármelyike veszélyeztesse a közlekedést, vagy elcsúfítsa a szocializmust építő nép fővárosát. Ezek a szempontok megkövetelik, hogy a budapesti utca képét a közterületi létesítményektől az Ötéves Terv végrehajtása során mentesítsük. Elsősorban és legsürgősebben a körutakról, a főforgalmi útvonalakról, fontos gócpontokról és nagyforgalmú terekről kell minden létesítményt eltávolítani. A megszüntető intézkedések azonban nem korlátozódhatnak kizárólag a belső városrészekre, hanem ki kell terjedniük egész Nagybudapest területére, mindazokra a helyekre, ahol a közterületi létesítmények bármelyike akár a gyalog, akár a járművön közlekedők biztonságát a legkisebb mértékben is veszélyezteti.

A 2500/1950/XII. I./B.M. számú rendelet megadja a lehetőséget a közlekedést veszélyeztető tényezők eltávolítására. Hatóságaink — és ezen a téren jelentős szerep vár a kerületi tanácsokra — meg fogják találni a megfelelő módot arra, hogy Budapest külsőleg is a dolgozó nép fővárosához méltó képet mutasson, másrészt, hogy a mult bűneiként ittfelejtett közterületi létesítmények végleg eltűnjenek útvonalainkról.

Nemsokára eltűnnek a Lenin-körút és Szondy-utca sarkán álló „közterületi létesítmények” is...

